

Thoát nghèo nhờ trồng nấm mèo

Trước tình hình giá cả cà phê bấp bênh, sâu bệnh kéo dài làm ảnh hưởng xấu đến thu nhập, nhiều hộ gia đình đã thực hiện mô hình chuyển đổi cơ cấu cây trồng và cho hiệu quả kinh tế khá cao. Điển hình như gia đình anh Lại Anh Tú ở xóm 3, thôn Kim Phát, xã Bình Thạnh, huyện Đức Trọng đã thoát nghèo nhờ chuyển sang trồng nấm mèo. Từ khi trồng nấm, gia đình anh đã thu về được 150-200 triệu đồng/năm sau khi đã trừ hết chi phí.

Anh Tú đã đi học hỏi kinh nghiệm trồng nấm của bà con ở Long Khánh (Đồng Nai) về trồng tại Kim Phát. Sau thời gian thử nghiệm, thấy phù hợp, gia đình anh đã vay vốn để đầu tư 2 trại nấm với số vốn khoảng 60 triệu đồng (30 triệu đồng/trại). Để tiện trong khâu trồng và chăm sóc, anh Tú mua mùn cưa bán sẵn trong bịch ni lông tại cơ sở cung cấp giống về trại để trồng. Trại nấm được làm bằng lá dừa để tạo độ ẩm, râm mát cho nấm. Hàng ngày tưới nước sạch 2 lần và thường xuyên theo dõi, khi nấm có biểu hiện mang bệnh sẽ được xử lý kịp thời. Sau 1.5 tháng chăm sóc tốt trại nấm của anh đã cho thu hoạch. Bình quân mỗi trại thu được khoảng 3,5 tạ nấm với giá bán 60.000 đồng/kg. Anh Tú cho biết: so với trồng lúa, cà phê, thì trồng nấm vừa ngắn ngày, lại đòi hỏi ít nhân công và kỹ thuật khá đơn giản, thu nhập ổn định hơn. Gia đình anh dự kiến sẽ đầu tư thêm 2 trại nấm nữa trong thời gian tới.

NÔNG DÂN CẦN BIẾT

**Cung cấp
Thông tin KHCN
miễn phí**

ĐIỂM THÔNG TIN KHCN PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP, NÔNG THÔN
Đặt tại UBND các xã và phòng Công thương các huyện

Cung cấp miễn phí các thông tin KHCN về:

- + Kỹ thuật trồng trọt, chăm sóc: cà phê, chè, tiêu, bắp, mây, tre, bơ, sầu riềng, mít...
- + Kỹ thuật chăn nuôi: heo, bò, gà, nhím, cá, lươn, ba ba...
- + Kỹ thuật ngành nghề nông thôn: chế biến nông sản quy mô nhỏ, kiến thức thường thức trong gia đình...
- + Các thông tin về các vấn đề phát triển kinh tế - xã hội ở nông thôn.

Đối tượng phục vụ: tổ chức, cá nhân trên địa bàn.

**Phục vụ
từ thứ 2 đến thứ 6**

Bản tin

Khoa học Công nghệ phục vụ Nông nghiệp, Nông thôn

THÔNG TIN - PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

Số 02/2010

Dự án cạnh tranh chăn nuôi an toàn thực phẩm

Từ tháng 8/2010, LIFSAP (Dự án Cạnh tranh ngành chăn nuôi và an toàn thực phẩm) tỉnh Lâm Đồng sẽ được bắt đầu triển khai và kéo dài đến hết năm 2015 với tổng nguồn vốn trên 95 tỷ đồng. Đối tượng tham gia gồm các hộ, trang trại chăn nuôi quy mô vừa và nhỏ, cơ sở giết mổ gia súc gia cầm tập trung, chợ mua bán thực phẩm tươi sống.

Với mục tiêu nâng cao năng suất, chất lượng và an toàn thực phẩm cùng với việc giảm thiểu ô nhiễm môi trường, dự kiến, từ dự án này, trên địa bàn tỉnh sẽ có khoảng 3.500 hộ nông dân được đào tạo về quy trình chăn nuôi sạch (trong đó có khoảng 800 hộ được áp dụng quy trình chăn nuôi an toàn và các biện pháp nâng cao an toàn sinh học); đồng thời, có khoảng 12 cơ sở giết mổ gia súc, 4 công trình xử lý chất thải chăn nuôi được xây dựng theo chuẩn,...

Trồng thử nghiệm thành công cây Mắc-ca

1 trong 4 vườn Mắc-ca do Công ty TNHH Mắt Đá trồng thử nghiệm đầu tiên tại huyện Đơn Dương đã vừa cho thu hoạch lứa quả đầu tiên. Những vườn khác cũng đang ra hoa và quả non.

Mắc-ca là loại cây trồng có xuất xứ từ Úc. Quả Mắc-ca được đánh giá là loại quả cứng quý nhất thế giới, có giá trị kinh tế rất cao. Giá bán 1 kg quả khô khoảng 300.000-400.000 đồng; sau khi chế biến thành phẩm có thể lên đến 1.000.000 đồng/kg. Quả giòn mà không cứng như hạt điều hay nhân đậu phụng. Quả Mắc-ca dùng để ăn sống hoặc luộc, rang, xào trộn với đồ mặn, làm kem cốc, bánh sô-cô-la, bánh ga-tô,...

Qua đánh giá của các nhà khoa học, vùng cao Tây Nguyên và một số vùng khác trong cả nước hội đủ các điều kiện để cây Mắc-ca sinh trưởng và phát triển.

Bà con có thể liên hệ mua giống, tìm hiểu kỹ thuật trồng, chăm sóc cây Mắc-ca theo địa chỉ:

Trung tâm Nghiên cứu giống cây rừng, Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam - Xã Đông Ngạc, huyện Từ Liêm, Tp. Hà Nội

Điện thoại: (04).38389031

Máy bơm thuốc trừ sâu mới hiệu quả cao

Hiện nay, nhiều nông dân ở Đơn Dương, Đức Trọng đang sử dụng chiếc máy bơm do anh Nguyễn Hồng Chương chế tạo.

Với hình dáng một chiếc cần dài và nhiều đầu phun, chiếc cần bơm thuốc này có thể bơm với năng suất 6-7 sào đất/giờ, gấp 3 công lao động bình thường. Ưu điểm của chiếc cần bơm này là giảm thời gian, công sức, mang lại hiệu quả và nhất là an toàn cho sức khỏe người nông dân do cần bơm dài, bà con ít phải tiếp xúc trực tiếp với thuốc hơn so với các cần bơm bán trên thị trường.

Bà con có nhu cầu liên hệ với anh **Nguyễn Hồng Chương** ở thôn Xuân Thượng, xã Lạc Lâm, huyện Đơn Dương.

Điện thoại: 0982 530652

Kỹ thuật trồng và chăm sóc hoa lan Cymbidium tại Đà Lạt

1. Yêu cầu ngoại cảnh của cây lan cymbidium

a. Nhiệt độ: lan sinh trưởng và phát triển tốt ở nhiệt độ ban ngày là 24-27°C, ban đêm là 7-13°C. Cây cần có nhiệt độ về đêm khá thấp để phân hóa mầm hoa, tạo chồi hoa (khoảng 13°C).

b. Ẩm độ: cây phát triển thuận lợi trong điều kiện ẩm độ không khí 60-70%. Ẩm độ giá thể và không khí cao làm cho lan dễ bị nấm bệnh gây hại. Ẩm độ của vườn lan có thể được cải thiện qua biện pháp tưới, thiết kế giàn che và bố trí mật độ trồng.

Lưu ý: Cây lan ít bị chết do ẩm độ trong vườn cao mà do ẩm độ cục bộ trong chậu cao.

c. Ánh sáng: cường độ ánh sáng từ 30.000-50.000 lux trong mùa hè. Ánh sáng còn có tác động lên màu sắc của hoa. Ánh sáng trực xạ dưới 50% giúp cho hoa lâu tàn và nở hoàn toàn.

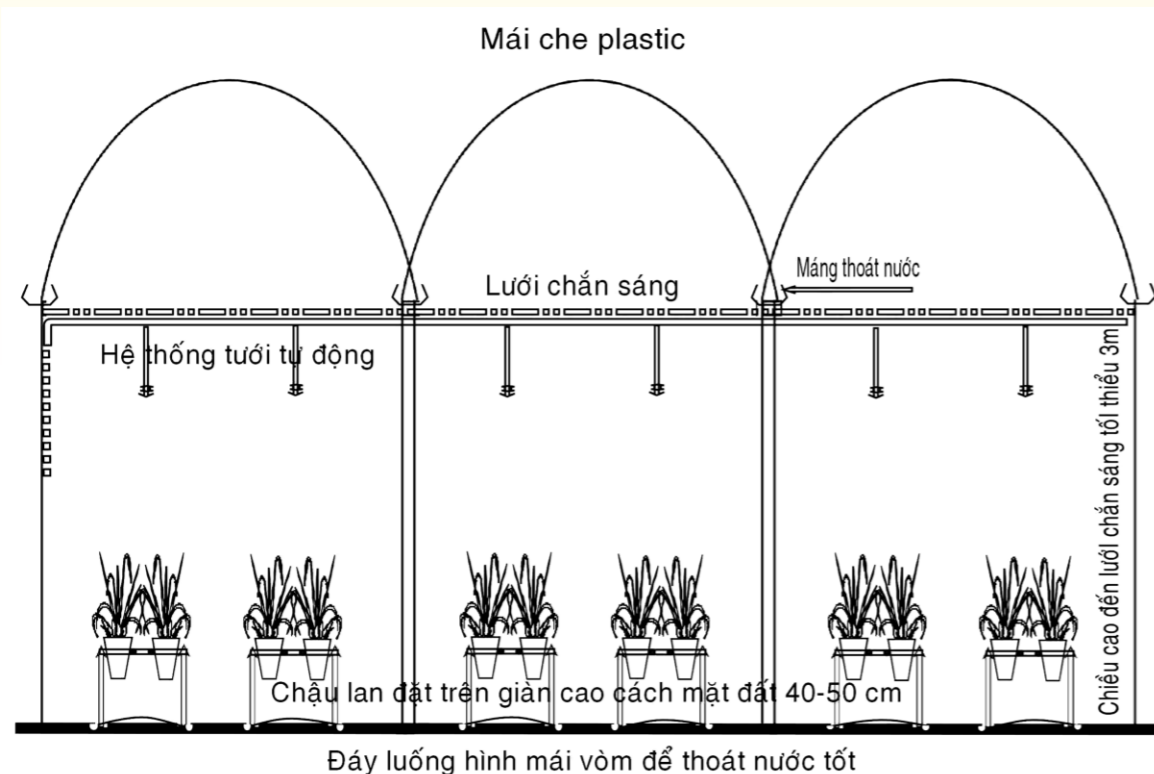
+ *Cây con dưới 6 tháng tuổi:* cần cường độ chiếu sáng 30.000-40.000 lux. Do đó cần che bớt 30% ánh sáng trực tiếp trong mùa mưa (từ tháng 4 đến tháng 10 hàng năm) và 60% ánh sáng trực tiếp trong mùa khô (từ tháng 10 đến tháng 4 năm sau).

+ *Cây trưởng thành:* yêu cầu cường độ chiếu sáng khoảng 5.000 lux. Do đó cần che bớt 10-20% ánh sáng trực tiếp vào mùa mưa và 30-40% ánh sáng trực tiếp trong mùa khô.

d. Độ thông gió: Nếu vườn lan không thông thoáng, khi nhiệt độ môi trường tăng cây dễ bị nhiễm bệnh. Ngược lại, nếu vườn lan quá thông thoáng sẽ gia tăng sự bốc hơi nước và làm cây sinh trưởng kém.

2. Kỹ thuật trồng, chăm sóc và phòng trừ bệnh trên hoa lan cymbidium

a. Giàn che: thiết kế giàn che điều tiết được ánh sáng và ẩm độ phù hợp với ở các thời kỳ sinh trưởng, phát triển của cây.

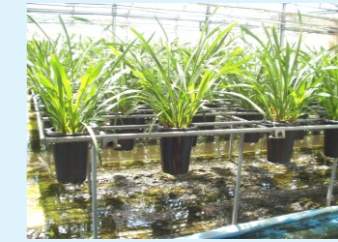

Giàn che có độ cao thích hợp, thông thoáng và hạn chế nóng, ẩm; nên thiết kế giàn có lớp mái trên là plastic, lớp dưới là lưới chắn sáng; kê chậu lan cao hơn mặt nền ít nhất 50 cm để hạn chế nấm bệnh lây nhiễm qua đường nước.

b. Giá thể

Giá thể phải giữ ẩm tốt, thoáng khí, thoát nước nhanh, chậm phân hủy, có độ pH từ 6-6,5; là loại nguyên liệu rẻ tiền, dễ chế biến.

Có nhiều loại giá thể, phổ biến là thân dương xỉ xay, xơ dừa, vỏ thông, vỏ cây sồi dẻ... đã qua xử lý hoặc trấu lúa, vỏ cà phê đã đốt ủ ....

Hình: Các kiểu giàn kê chậu trồng lan cymbidium

Dớn mịn (rễ các loại rêu)

Gốc dương xỉ xay nhỏ

Trấu đốt

Mụn xơ dừa

Đá bọt núi lửa

Vỏ cây thông, sồi, dẻ... đã xử lý

Hình: Các loại giá thể trồng lan cymbidium

Thay thế giá thể khi chúng phân hủy khoảng 70% (2-3 năm) kết hợp với chiết tách cây.

Việc phối trộn phân hữu cơ, phân chuồng vào giá thể trồng lan sẽ làm giá thể nhanh phân hủy, hư mục và có thể ngấm nước trên 95%, làm ức chế khả năng hoạt động và phát triển của bộ rễ và là môi trường thuận lợi cho nấm bệnh phát triển, nhất là các loại nấm bệnh gây thối trên lan (*Phytophthora*, *Erwinia*, *Pseudomonas*...).

Dùng các loại than gỗ, gạch vụn... để lót khoảng 1/3 chiều cao ở đáy chậu. Vật liệu sử dụng tốt nhất và dễ khai thác là đá bọt núi lửa (có ở Đức Trọng).

c. Nước tưới

Sử dụng nguồn nước sạch với pH 5,5-7 để hạn chế lây nhiễm bệnh. Nước ao hồ cần được lắng lọc và điều chỉnh pH trước khi sử dụng.

Tưới lúc sáng sớm hay chiều mát, phun nhẹ hạt, đặc biệt ở giai đoạn cây con và giai đoạn hoa nở. Giữ đủ ẩm vào mùa khô và giảm số lần tưới trong mùa mưa.

Tưới nước nhiều hay ít tùy thuộc vào ẩm độ, sự thông gió, loại giá thể, chủng loại lan, mùa tăng trưởng, nhiệt độ, sự che sáng nơi trồng..

Sử dụng hệ thống tưới nhỏ giọt hoặc tưới cabinet giúp chủ động điều hòa lượng nước, có thể kết hợp với việc cung cấp dinh dưỡng dạng lỏng. Tuy nhiên, các giải pháp tưới này có chi phí đầu tư cao.

(còn tiếp)

(Tổng hợp từ kết quả chương trình ứng dụng, nhân rộng kết quả nghiên cứu KHCN đề tài "Ứng dụng kỹ thuật trồng lan Cymbidium theo hướng kiểm soát an toàn dịch bệnh tại Đà Lạt")